

Művelődési otthonok, ifjúsági klubok

Beszélgetés dr. Mezei Gyulával

Tizennyolc és félmillió látogató fordult meg egy év alatt a budapesti művelődési házakban és az ifjúsági klubokban. Ez az egyetlen adat is jelzi, milyen nagy — s évről évre növekvő — az érdeklődés a művelődési intézmények programjai iránt.

A főváros huszonegy kerületében működik tanácsi fenntartású művelődési otthon. És a 282 ifjúsági klubnak mintegy a fele tanácsi irányítású; 83 iskolai klub alakult. A Fővárosi Tanács már évek óta tervszerűen bővíti a művelődési otthonok, az ifjúsági házak és klubok hálózatát.

A Végrehajtó Bizottság 1976-ban megtárgyalta és elfogadta azt a jelentést, amelyet a Művelődésügyi Főosztály készített a tanácsi fenntartású művelődési otthonok és ifjúsági klubok működésének tapasztalatairól, megjelölve a további feladatokat.

Ezekről a tapasztalatokról és a tennivalókról beszélgetünk dr. Mezei Gyulával, a Fővárosi Tanács V. B. Művelődésügyi Főosztályának vezetőjével.

— Milyen fejlődésről adhattak számot a Végrehajtó Bizottságnak?

— A negyedik ötéves terv időszakában építettünk először kifejezetten művelődési otthon jellegű intézményeket, elsősorban a munkáskerületekben. Elkészült az óbudai és a II. kerületi ifjúsági és úttörőház. Átadtuk a kőbányai Pataki István művelődési otthont, a csepeli Rideg Sándor művelődési házat, az V. kerületben a tanuszodával épült ifjúsági házat, a IX. kerületben pedig a Gubacsi

úti klubkönyvtárat. Angyalföldön, meg a XVI. és a XVII. kerületben elkezdődtek a művelődési intézmények felújítási munkálatai. S évek óta minden újonnan létesülő középiskolai klub berendezéséhez 50 ezer forinttal hozzájárulunk.

— Az elmúlt tervidőszakban elért fejlődés ellenére, a tanácsi művelődési otthon hálózatot a területi aránytalanság és az elavult épületek jellemzik. Az intézményeknek több mint a fele nem elégíti ki az igényeket, jórésztük nem is ilyen célra épült. Változatlanul nagy gondunk az új lakónegyedek kulturális ellátatlansága, ahol pedig igen sok munkás él, és magas a fiatalok s a gyermekek száma. Igen fontos, hogy részükre ott helyben megkönynyítsük a szabadidő kellemes és hasznos eltöltését.

— A kerületekben egyébként befejeződött a tanácsi művelődési intézmények összevonása: az anyagi és szellemi erők területi szintű koncentrációja. Így már ki lehet alakítani a jobb munkamegosztást, s meg lehet szüntetni a párhuzamos tevékenységet. Egyegy kerületben egységes igazgatás alá került valamennyi tanácsi intézmény. A legnagyobb a központ; a többi ennek telephelyeként működik — mint például az ifjúsági klubok, kiállítótermek, kihelyezett könyvtárak, nyugdíjas klubok, szakköri helyiségek, szabadterei színpadok stb. Elkezdődött a kerületekben a tanácsi és más fenntartású — főként szak szervezeti — művelődési otthonok összevonása is. Elsőként Pest-erzsébeten, a Vasas művelődési otthon alakult át ilyen közös fenn-

tartású intézménnyé. Az eddigi tapasztalatok kedvezőek, ezt a kezdeményezést érdemes felkarolni. Intézményeink működésüket saját bevételből és állami támogatásból biztosítják. Az állami támogatás ma már a költségek kétharmadát fedezi, s az elmúlt öt év alatt 11 milliőről 20 és félmillió forintra emelkedett.

— Milyen tapasztalatokat szereztek az intézmények munkájáról?

— A művelődési otthon olyan igényeket elégít ki, amilyenek kielégítésére egyetlen más intézménytípus sem képes. Érdeklődést ébreszt, aktív közreműködésre ösztönöz különböző korú és műveltségű embereket; és sokféle alkalmat teremthet a csoportos művelődésre, a baráti-közösségi együttléből fakadó, sajátos nevelési lehetőségeket nyújtó klubéletre. Jó az együttműködés az iskolákkal, így az utóbbi években örömdetesen megnőtt a gyermeklátogatók száma. Egyébként a látogatóknak csaknem kétharmada a 14—24 évesek közül kerül ki. Nyugdíjasokból tevődik össze a másik nagy látogatói réteg. A munkások körében is értünk el eredményeket. A legtöbb helyen megalakultak a szocialista brigádok klubjai; emellett a brigádok sok segítséget kapnak kulturális vállalásaik teljesítéséhez is. Nagyon sok brigádtag részt vesz a felnőttoktatásban. Az előző tanévben az intézmények több mint 200 tanfolyamot szerveztek, hogy segítsék tanulásukat, s hatereméljében jártak ezekre a tanfolyamokra. Ahhoz, hogy még többet tehesünk a munkások művelő-

A Pataki István Művelődési Központ Kőbányán

dé
int
m
cs
m

l
s
t

z
a
h
a
m
A
r
k
b
z
e
l
n
i
t
t
m
t

i
z
v
n
p
k
s
m
n
t
t
s
l
a
s
z
t
g
m